

R a d a S t a t y s t y k i

Sprawozdanie z działalności w V kadencji

(1.07.2012 - 30.06.2017)

*Przyjęte na posiedzeniu plenarnym
w dniu 12 czerwca 2017 r.*

Warszawa

czerwiec 2017 r.

Spis treści

Rozdział	Strona
1. Skład osobowy	3
2. Zadania	5
3. Tryb pracy	5
4. Ogólne wyszczególnienie realizowanych zadań	7
5. Przebieg prac nad rocznymi projektami programów badań statystycznych statystyki publicznej	8
6. Ogólna charakterystyka programów badań statystycznych statystyki publicznej	9
7. Ocena realizacji programów badań statystycznych statystyki publicznej ..	14
8. Tematyka posiedzeń plenarnych	15
9. Wykaz ważniejszych inicjatyw i wniosków zgłoszonych podczas posiedzeń plenarnych Rady	20
10. Uchwały, opinie, pisma	25
11. Udział członków Rady w i pracach poza posiedzeniami plenarnymi	27

Rada Statystyki została utworzona na mocy ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1068 z późn. zm.), **jako organ opiniodawczo-doradczy w sprawach statystyki działający przy Prezesie Rady Ministrów.**

Z dniem 1 lipca 2012 r. **Prezes Rady Ministrów** powołał do składu Rady Statystyki V kadencji 19 członków.

1. Skład Rady Statystyki

Stosownie do § 16 ust. 1 ustawy o statystyce publicznej, Rada Statystyki działa w składzie powoływanym przez Prezesa Rady Ministrów, reprezentującym:

- 1) organy administracji rządowej – pięć osób,
- 2) stronę samorządową w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego – jedna osoba,
- 3) Narodowy Bank Polski – jedna osoba,
- 4) organizacje społeczne, samorząd zawodowy i gospodarczy – trzy osoby,
- 5) organizacje pracodawców, reprezentatywne w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego – po jednej osobie z każdej organizacji,
- 6) organizacje związkowe, reprezentatywne w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego – po jednej osobie z każdej organizacji
oraz dwóch ekspertów – po jednym z zakresu nauk społecznych i ekonomicznych.

W piątej kadencji Rada Statystyki pracowała w następującym składzie:

Organy administracji rządowej:

- **Grażyna HENCLEWSKA** – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Gospodarki, a od listopada 2015 r. radca generalny w Ministerstwie Rozwoju,
- **Zbigniew RYKOWSKI** – Radca generalny w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów,
- **dr Sławomir DUDEK** - Dyrektor departamentu w Ministerstwie Finansów,
- **Stanisław SUDAK** – Zastępca dyrektora departamentu, a od lutego 2017 Radca ministra w Ministerstwie Rozwoju Radca Ministra w Ministerstwie Rozwoju,
- **Małgorzata STEINER** – Zastępca dyrektora w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji, od 1 czerwca 2016 r. **Mikołaj STĘSZEWSKI** – Zastępca dyrektora w

Ministerstwie Cyfryzacji, a następnie radca generalny w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Strona samorządowa w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego

- **Andrzej PORAWSKI** – Dyrektor Biura Związku Miast Polskich.

Narodowy Bank Polski:

- **prof. dr hab. Eugeniusz GATNAR** - członek zarządu NBP, od lutego 2016 r. **Józef SOBOTA** – Dyrektor departamentu w NBP.

Organizacje społeczne, samorząd zawodowy i gospodarczy:

- **prof. dr Franciszek KUBICZEK** – Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego,
- **Marek KŁOCZKO** – Wiceprezes, Dyrektor Generalny Krajowej Izby Gospodarczej,
- **prof. dr prof. Joanna KOTOWICZ-JAWOR** – Polskie Towarzystwo Ekonomiczne.

Organizacje pracodawców, reprezentatywne w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego:

- **dr Włodzimierz BINIEK** – Zastępca Prezesa Związku Rzemiosła Polskiego,
- **prof. dr prof. Zbigniew STRZELECKI** (zm. 6.01.2016 r.), od marca 2016 **Piotr Maciej KAMIŃSKI** – wiceprezydent Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej,
- **prof. dr prof. Stanisław KUBIELAS** – Konfederacja LEWIATAN,
- **dr Eugeniusz ŚMIŁOWSKI** – Business Centre Club.

Organizacje związkowe, reprezentatywne w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego:

- **Jan GUZ** - Przewodniczący Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych,
- **Tomasz KRZEMIŃSKI** do stycznia 2015 r. (złożył rezygnację z członkostwa w związku z wystąpieniem Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Policjantów z Forum Związków Zawodowych, którego był reprezentantem w Radzie). Od 1 marca 2015 r. **Lucyna DARGIEWICZ** – Przewodnicząca Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Pielęgniarek i Położnych,
- **Maria OSOWSKA** – NSZZ „Solidarność”.

Ekspert w zakresie nauk ekonomicznych:

- **prof. dr hab. Andrzej BARCZAK**.

Ekspert w zakresie nauk społecznych:

- **prof. dr hab. Henryk DOMAŃSKI**.

Podczas inauguracyjnego posiedzenia Rady, w tajnym głosowaniu, **Przewodniczącym Rady Statystyki V kadencji** został wybrany **prof. dr Franciszek Kubiczek**, a **wiceprzewodniczącym Jan Guz**.

Obsługę administracyjną Rady Statystyki (zapewnianą przez GUS) prowadził Sekretariat Rady w składzie: **Antoni Żurawicz** – Sekretarz Rady (2012-2014, 2015-2017 – ½ etatu), **Jerzy Jaszczak** – ekspert (2015), **Elżbieta Sudnicka** ekspert (2016-2017 – ½ etatu) i **Wacława Czarnecka** – podreferendarz.

2. Zadania Rady

Zgodnie z ustawą o statystyce publicznej do zadań Rady należy:

- ustalanie, na podstawie propozycji przygotowanej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, corocznie, na każdy następny rok, projektu programu badań statystycznych,
- przedstawianie Radzie Ministrów, nie później niż do dnia 30 czerwca każdego roku, projektu programu badań statystycznych statystyki publicznej,
- rekomendowanie przeprowadzenia badań nowych i badań cyklicznych o szerokim zasięgu obserwacji statystycznej oraz związanych z nimi prac metodologicznych i przygotowawczych, projektowanych na okres najbliższych dziesięciu lat,
- ocena realizacji programu badań statystycznych statystyki publicznej oraz formułowanie opinii w innych sprawach mających istotne znaczenie dla rozwoju statystyki publicznej,
- opiniowanie kosztów badań statystycznych oraz metodyki ich szacowania, o których mowa w art. 50 ust 1a i 1c ustawy o statystyce publicznej.

3. Tryb pracy Rady

Szczegółowy tryb pracy Rady Statystyki określony został w regulaminie Rady Statystyki stanowiącym załącznik do zarządzenia nr 2 Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 marca 1996 r. (z późniejszą zmianą wprowadzoną uchwałą Nr 4/2008 Rady Statystyki z dnia 19 grudnia 2008 w sprawie wprowadzenia zmian w regulaminie Rady Statystyki zatwierdzoną przez Prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska 22 stycznia 2009 r.).

Realizując statutowe obowiązki Rady Statystyki V kadencji starała się integrować swoją działalność z pracami GUS i tym samym jej prace miały charakter wspierający działania Prezesa GUS, zwłaszcza w aspekcie jego zadań koordynacyjnych. Wsparcie to dotyczyło również obszaru statystyki resortowej, przede wszystkim w zakresie wykorzystania administracyjnych źródeł danych dla potrzeb statystyki publicznej.

Rada Statystyki V kadencji kontynuowała stosowany w poprzednich kadencjach tryb comiesięcznych posiedzeń plenarnych. Pozwoliło to na ścisłą współpracę z GUS oraz szybkie reagowanie na pojawiające się problemy i wyczerpujące ich rozpatrywanie. Od lipca 2012 r. do czerwca 2017 r. Rada Statystyki odbyła 56 posiedzeń plenarnych. Zgodnie z regulaminem Rady roczny plan tematyczny posiedzeń plenarnych przyjmowany był w styczniu każdego roku (plan na rok 2017 przyjęto o miesiąc wcześniej). Tematyka posiedzeń podporządkowana była statutowym zadaniom Rady, w tym przede wszystkim projektowi programu badań statystycznych statystyki publicznej na kolejne lata. Rada rozpatrywała aktualne problemy statystyki publicznej zgłaszane do planu pracy głównie przez członków Rady Statystyki oraz przez Prezesa GUS, ministrów i kierowników urzędów centralnych. Podczas każdego posiedzenia plenarnego, omawiano od 2 do 4 tematów. Oprócz projektu programu badań w porządku obrad znalazły się 62 tematy merytoryczne. Przyjęto, iż na dany temat członkowie Rady otrzymują z wyprzedzeniem materiał pisemny opracowany przez osobę referującą, delegowaną przez instytucję autoryzującą to opracowanie.

W pracach Rady, zgodnie z ustawą o statystyce publicznej, uczestniczył **Prezes GUS prof. dr hab. Janusz Witkowski**, a od lipca 2016 r. **dr Dominik Rozkrut**. Prezesi GUS, bądź ich zastępcy, uczestniczyli w posiedzeniach plenarnych Rady. W posiedzeniach plenarnych brali udział przedstawiciele GUS, tj. głównie dyrektorzy departamentów lub ich zastępcy oraz osoby zajmujące się danym obszarem badawczym lub użytkownicy określonych dziedzin statystyki z ministerstw i urzędów centralnych. W posiedzeniach uczestniczyli również specjaliści z ministerstw i urzędów centralnych, a także przedstawiciele statystycznych urzędów terenowych, organizacji społecznych, przedsiębiorstw, firm usługowych, stowarzyszeń, organizacji gospodarczych i innych jednostek.

Do prezentowanych podczas posiedzeń tematów merytorycznych członkowie Rady przygotowywali koreferaty. Po dyskusji, Przewodniczący Rady lub koreferent przedstawiał propozycję podsumowania zawierającą główne tezy wypowiedzi, ocenę oraz wskazania i zalecenia odnośnie danego tematu, które następnie były dyskutowane i

po ewentualnych modyfikacjach przyjmowane, jako stanowisko Rady. Przebieg dyskusji i podsumowanie ujmowane były następnie w szczegółowych protokołach z posiedzeń, opracowywanych w Sekretariacie Rady, które przekazywano wszystkim członkom Rady, Prezesowi GUS i innym zainteresowanym osobom. Zawarte w protokołach uwagi, wnioski i propozycje wykorzystywano w bieżącej pracy GUS i innych jednostek prowadzących badania statystyczne. Informacja o przebiegu posiedzenia zamieszczana była każdorazowo na stronie internetowej GUS.

Zawiadomienia o posiedzeniach planarnych wraz z materiałami na nie oraz protokoły z posiedzeń przekazywane były do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

4. Ogólne wyszczególnienie realizowanych zadań

Realizując swoje zadania w trakcie V kadencji Rada Statystyki:

- przedłożyła Stałemu Komitetowi Rady Ministrów, a następnie Radzie Ministrów 5 projektów rozporządzeń w sprawie programów badań statystycznych statystyki publicznej (na lata 2014, 2015, 2016, 2017, 2018) wraz z tymi programami i dokumentami towarzyszącymi,
- przedłożyła (po przyjęciu przez Stały Komitet Rady Ministrów) Radzie Ministrów 5 projektów rozporządzeń w sprawie programów badań statystycznych statystyki publicznej (na lata 2013, 2014, 2015, 2016, 2017) wraz z tymi programami i dokumentami towarzyszącymi,
- przedłożyła Stałemu Komitetowi Rady Ministrów oraz Radzie Ministrów 12 projektów rozporządzeń w sprawie zmiany programów badań statystycznych statystyki publicznej na lata 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017,
- zaopiniowała projekty wydatków budżetowych na badania statystyczne w latach 2014, 2015 oraz kosztów badań statystycznych w latach 2016, 2017, 2018,
- oceniała realizację programów badań statystycznych statystyki publicznej za lata 2012, 2013, 2014, 2015, 2016,
- dokonywała stałego przeglądu poszczególnych działów statystyki publicznej pod kątem zaspokajania potrzeb użytkowników informacji poprzez zainicjowanie nowych badań i ukierunkowanie zmian zakresu dotychczasowych,

- dokonała szeregu ocen pracy GUS i resortów dotyczących: statystyki publicznej w obszarze działalności merytorycznej, wydawniczej, programowej, współpracy międzynarodowej, kierunków rozwoju badań, społeczeństwa informacyjnego, ochrony tajemnicy statystycznej, finansowania badań statystycznych, klasyfikacji, rejestrów, rozwoju bazy informatycznej, obiegu sprawozdawczości, systemu administracyjnych źródeł danych i ich wykorzystania w statystyce, stosowanych definicji, sytuacji kadrowej i finansowej GUS i urzędów statystycznych, społeczeństwa informacyjnego.

5. Przebieg prac nad rocznymi projektami programów badań statystycznych statystyki publicznej

W ramach wymienionych wyżej w punkcie 4 prac nad projektami programów badań statystycznych statystyki publicznej na kolejne lata, członkowie Rady rozpatrywali – zgodnie z przyjętym harmonogramem - podczas posiedzeń plenarnych Rady przede wszystkim ogólne założenia programu, a następnie szczegółową tematykę badawczą – kierując się zarówno potrzebami informacyjnymi, wynikającymi z aktualnej i przewidywanej sytuacji społeczno-gospodarczej kraju jak i społeczną użytecznością poszczególnych badań. W pracy tej Rada brała pod uwagę również obowiązki informacyjne Polski wobec ONZ, Unii Europejskiej i OECD.

W pracach nad projektami programów badań statystycznych Rada starała się dostosować zakres tematów badawczych do społecznych oczekiwań i potrzeb władz oraz innych użytkowników danych. Jednocześnie Rada musiała brać pod uwagę ograniczone możliwości finansowe statystyki stąd też znaczny wysiłek skoncentrowany był na optymalnym wyborze potrzeb odbiorców danych, tak by mogły one być zaspokojone przez statystykę publiczną bez zakłócenia terminów i jakości wykonywanych prac.

Członkowie Rady uczestniczyli w kolejnych etapach prac nad programami badań statystycznych biorąc udział w posiedzeniach Komisji Programowej GUS (z wyjątkiem projektu programu na rok 2018 w przypadku, którego zrezygnowano z poddania go pod obrady Komisji Programowej - w zamian za spotkania kierownictwa GUS z przedstawicielami poszczególnych ministerstw), a następnie w międzyresortowych konferencjach uzgodnieniowych (w maju) organizowanych przez GUS z autorami

badań i użytkownikami danych wynikowych w ostatniej fazie prac nad projektem programu.

Projekt programu badań statystycznych statystyki publicznej na kolejne lata stanowił załącznik do uchwał Rady Statystyki przyjmowanych na posiedzeniach plenarnych – zgodnie z regulaminem Rady – w terminie do 15 czerwca każdego roku poprzedzającego rok, którego dotyczył projekt. Następnie projekt ten – zgodnie z terminem określonym w ustawie o statystyce publicznej – do 30 czerwca każdego roku przekazywany był Radzie Ministrów jako załącznik do projektu rozporządzenia Rady Ministrów.

Rekomendowane przez Radę Statystyki projekty programów badań statystycznych i ich zmiany opiniowane były pozytywnie przez Ministra Spraw Zagranicznych pod kątem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

W posiedzeniach Stałego Komitetu Rady Ministrów i Rady Ministrów poświęconych programom badań oraz ich zmianom uczestniczył Przewodniczący Rady Statystyki **prof. dr Franciszek Kubiczek** wraz z Prezesem GUS lub jego przedstawicielem.

6. Ogólna charakterystyka programów badań statystycznych statystyki publicznej

Stosownie do art. 20 ustawy o statystyce publicznej, w programach badań statystycznych statystyki publicznej ujmowane są badania prowadzone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, naczelną lub centralną organ administracji państwowej, Narodowy Bank Polski, ministrów i kierowników naczelną i centralną organów administracji rządowej. Rada Ministrów, na wniosek Rady Statystyki, może ustalić, że badanie statystyczne będzie prowadzone przez: inny naczelną lub centralną organ administracji państwowej albo Narodowy Bank Polski, Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego wspólnie z innym wskazanym naczelną lub centralną organem administracji państwowej, inną instytucją rządową lub Narodowym Bankiem Polskim albo wojewodą, urząd statystyczny wspólnie z wojewodą albo organem jednostek samorządu terytorialnego.

W programach zaprezentowana jest, zgodnie z art. 18 wspomnianej ustawy, charakterystyka tematów badań statystycznych przewidzianych do realizacji w ramach polskiej statystyki publicznej, zawierająca: temat, organ lub podmiot prowadzący,

cykliczność, cel, szczegółowy zakres podmiotowy i przedmiotowy, źródła danych, podmioty przekazujące dane, informacje dotyczące przekazywanych danych (zakres danych, poziom agregacji, obligatoryjność albo dobrowolność przekazania, postać i formę, częstotliwość, termin i miejsce przekazania, metody obserwacji), rodzaje wynikowych informacji statystycznych oraz formy i terminy ich udostępnienia. Do czasu nowelizacji ustawy o statystyce publicznej w programie badań określony był koszt danego badania.

W wyniku nowelizacji ustawy o statystyce publicznej (w 2015 r.), począwszy od programu na rok 2018, ulega zmianie kształt dokumentu. Został on podzielony na dwie części: I zawiera opis metodologiczny badania, a II informacje o zbieranych danych. W konsekwencji zmianie ulegnie również część tabelaryczna programu. Ponieważ nowelizacja wspomnianej ustawy nie przewiduje (jak dotychczas) rozporządzenia w sprawie wzorów formularzy statystycznych, kwestionariuszy i ankiet znajdują się one w drugiej części programu. Zakres pozyskiwanych danych określany, jako format zbieranych zmiennych zamieszczany będzie na stronie internetowej GUS. Odpowiednie oprogramowanie informatyczne programu badań umożliwi aktywne przemieszczanie się na stronie internetowej pomiędzy dokumentem będącym aktem prawnym, a tymi informacjami, które będą dotyczyły zbieranych danych.

Pozyskiwane w wyniku realizacji programu badań dane statystyczne mają na celu obserwację procesów demograficznych, społecznych, gospodarczych i środowiska naturalnego, a w szczególności obserwację ciągłą podstawowych dziedzin życia i występujących w nim zjawisk. Tym samym pozwalają na właściwe wywiązywanie się statystyki publicznej ze swojej informacyjnej roli wobec Prezydenta RP, Sejmu, Senatu, Rządu i innych organów administracji, społeczeństwa oraz organizacji i z przyjętych przez Rzeczpospolitą Polską zobowiązań międzynarodowych. Uzyskane w ramach badań statystyki publicznej dane są niezbędne do określenia podstawowych wielkości i wskaźników, do których ogłaszania jest zobowiązany, na podstawie odrębnych przepisów, Prezes GUS.

Program badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2012

Podczas inauguracyjnego posiedzenia Rady Statystyki V kadencji Rada ponownie rozpatrzyła przedstawiony wcześniej przez Radę Statystyki IV kadencji projekt rozporządzenia Rady Ministrów zmieniający rozporządzenie w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2012. Dokument ten był już

rozpatrywany 31 maja 2012 r. przez Stały Komitet Rady Ministrów i uzyskał rekomendację, ale z zaleceniami w wyniku, których został skorygowany. Dokument został przyjęty przez Stały Komitet Rady Ministrów 26 lipca 2012 r. i rekomendowany Radzie Ministrów, która przyjęła go 20 sierpnia 2012 r. (Dz. U. 2012 poz. 1009) Program ten był jeszcze raz przedstawiony przez Radę Statystyki do nowelizacji pod koniec roku i przyjęty został przez Radę Ministrów 4 stycznia 2013 r. (Dz. U. 2013 poz. 129).

Program badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2013

Inauguracja działalności Rady Statystyki V kadencji w lipcu 2012 r. przypadła po rekomendowaniu Radzie Ministrów przez Radę Statystyki IV kadencji projektu programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2013. Projekt programu był przedmiotem posiedzenia Stałego Komitetu Rady Ministrów w dniu 26 lipca 2012 r. podczas, którego ustalono, że Prezes Rządowego Centrum Legislacji wystąpi z prośbą do Rady Legislacyjnej o opinię zgodności projektu programu badań na rok 2013 z ustawą o ochronie danych osobowych. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego, kierując się opinią Rady Legislacyjnej, dokonał w uzgodnieniu z Radą Statystyki, korekt w stosunku do przedstawionej wcześniej wersji programu. Stały Komitet Rady Ministrów przyjął dokument 18 października 2012 r. i rekomendował go Radzie Ministrów, która przyjęła program badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2013 9 listopada 2012 r. (Dz.U. z 2012 r. poz. 1391).

Program ten był nowelizowany dwukrotnie rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia: 24 czerwca 2013 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 844) i 10 stycznia 2014 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 128).

Program badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2014

Już podczas trzeciego posiedzenia plenarnego, jakie Rada Statystyki V kadencji odbyła w październiku 2012 r., członkowie Rady przyjęli projekt założeń i harmonogram prac nad projektem programu badań na rok 2014.

Przekazany w czerwcu 2013 r. pod obrady Rady Ministrów projekt programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2014 zawierał 250 tematów badawczych, z czego 160 badań prowadzonych przez służby statystyki publicznej (GUS i urzędy statystyczne), 48 badań prowadzonych wspólnie przez GUS, ministerstwa,

KNF, NBP i urzędy centralne, 42 badania prowadzone przez ministerstwa, NBP i urzędy centralne.

Obok badań stałych program na rok 2014 zawierał 8 nowych tematów oraz 9 prowadzonych cyklicznie. Nie ujęto, z uwagi na cykliczność ich przeprowadzania, 10 badań realizowanych w roku 2013.

Wśród badań nowych znalazło się badanie *Działalność związków zawodowych i jej uwarunkowania społeczno-gospodarcze*. Celem badania było ustalenie liczby aktywnych jednostek organizacyjnych związków zawodowych, charakterystyka ich działalności statutowej i barier w jej prowadzeniu, a także społecznych i ekonomicznych uwarunkowań prowadzenia tej działalności.

Program przyjęty został rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 2013 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2014 (Dz. U. z 2013 r. poz. 385). Był on dwukrotnie nowelizowany rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia: 17 lutego 2014 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 385 i 2 stycznia 2015 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 78).

Program badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2015

Przekazany w czerwcu 2014 r. pod obrady Rady Ministrów projekt programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2015 zawierał 247 badań, z tego: 156 badań prowadzonych przez służby statystyki publicznej (GUS), 54 badania prowadzone wspólnie przez GUS, ministerstwa, urzędy centralne, NBP i KNF, oraz 37 badań prowadzonych przez ministerstwa, urzędy centralne i NBP.

W porównaniu do programu badań na rok 2014 projekt programu na rok 2015 zawierał 6 nowych tematów oraz 7 prowadzonych cyklicznie, których termin realizacji przypadął na ten rok.

Zgodnie z trendami w statystyce europejskiej i światowej, projekt programu na rok 2015 zawierał szerszy niż dotychczas zakres badań społecznych mających zwłaszcza na celu zobrazowanie jakościowego wymiaru życia. Dotyczyło to przede wszystkim badań nowych, wśród których znalazły się takie tematy jak: *Uczestnictwo w życiu społecznym i kulturalnym oraz deprivacji materialnej, Rodziny w Polsce, Uniwersytet Trzeciego Wieku*. Wśród badań cyklicznych, których realizacja przypadła na rok 2015 znalazły się badania *Spójności społecznej oraz Organizacji i rozkładu czasu pracy*.

Projekt programu badań na rok 2015 zawierał szerszy niż dotychczas zakres wykorzystania administracyjnych źródeł danych, co mimo zwiększenia zadań nie

spowodowało wzrostu kosztów programu w porównaniu z rokiem poprzednim, a niewątpliwie wpłynęło na ograniczenie obciążenia statystyką respondentów jak i na poprawę jakości danych statystycznych.

Program przyjęto rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 sierpnia 2014 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 1330). Był nowelizowany dwukrotnie rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia: 19 stycznia 2015 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 56) i 27 lipca 2015 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1254).

Program badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2016

Przyjęty przez Radę Statystyki w czerwcu 2015 r. i przekazany Radzie Ministrów projekt programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2016 zawierał 253 badania, z czego: 162 badania prowadzone przez służby statystyki publicznej, 53 badania prowadzone wspólnie przez Główny Urząd Statystyczny, ministerstwa, Narodowy Bank Polski, Komisję Nadzoru Finansowego i urzędy centralne, 38 badań prowadzonych przez ministerstwa, Narodowy Bank Polski i urzędy centralne.

Do projektu programu badań na rok 2016, w porównaniu do programu roku poprzedniego, wprowadzono trzy nowe badania wynikające z zaleceń Unii Europejskiej. Dotyczyły one: *Dostępu do usług, Rachunków środowiskowych i ekonomicznych dla lasów, Transportu intermodalnego*.

W projekcie znalazło się 11 badań cyklicznych, których realizacja przypadła na ten rok. Ponadto w stosunku do programu z roku poprzedniego nie znalazło się w nim 9 badań cyklicznych.

Program przyjęty został rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2016 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1304).

Program badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2016 był nowelizowany trzykrotnie rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia: 12 stycznia 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 118), 29 kwietnia 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 705) oraz 5 grudnia 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 2021).

Program badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2017

W czerwcu 2016 r. Rada Statystyki przekazała pod obrady Rady Ministrów projekt programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2017. Projekt ten zawierał 248 badań, z tego: 157 badań realizowanych przez służby statystyki publicznej (Główny

Urząd Statystyczny i urzędy statystyczne), 54 badania przeprowadzone wspólnie przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, ministrów, Prezesa Narodowy Bank Polski, Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego i prezesów urzędów centralnych, 37 badań przeprowadzonych przez ministrów, Prezesa Narodowego Banku Polskiego i prezesów urzędów centralnych.

Do projektu programu, w porównaniu z rokiem ubiegłym, wprowadzono 4 nowe badania: *Świadczenie wychowawcze, dodatek wychowawczy i dodatek do zryczałtowanej kwoty, Pracujący na własny rachunek, Zdrowie dorosłych i dzieci, Aktywność na rynku pracy*. Ujęte zostały również 3 badania cykliczne w stosunku do programu z roku poprzedniego.

Na wniosek Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w programie na rok 2017 został wyodrębniony blok tematyczny RODZINA, w którym znalazły się badania prowadzone przez Prezesa GUS oraz Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dotyczące rodziny, w tym nowe badanie w zakresie świadczenia i dodatków wynikających z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Program przyjęty został rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 lipca 2016 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2017 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1426) i znowelizowany rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 169).

Program badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2018

W czerwcu 2017 r. Rada Statystyki przyjęła projekt programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2018 r. Projekt programu badań zawiera 259 badań, z czego 172 badania to badania prowadzone przez GUS, 50 badań wspólnych GUS z innymi jednostkami autorskimi oraz 37 badań samodzielnie prowadzonych przez jednostki spoza GUS. Dokument opracowywany został po raz pierwszy w formule wynikającej z nowelizacji ustawy o statystyce publicznej. Liczy on 905 stron, z czego 449 stron stanowi część I, która jest zbliżona do dotychczasowej wersji programu, rozbudowana w każdym badaniu o informację dotyczącą celu. Część II stanowi zestaw informacji odpowiadających trzem poprzednim tomom formularzy. Elektroniczna forma projektu umożliwia łatwe i szybkie przechodzenie z jednej części programu do drugiej.

7. Ocena realizacji programów badań statystycznych

Rada Statystyki na bieżąco monitorowała realizację programów badań statystycznych przez służby statystyki publicznej, jak również przez jednostki spoza GUS. Zapoznawała się z bieżącym przebiegiem badań statystycznych, a w II kw. każdego roku – zgodnie z jej statutowym obowiązkiem - oceniała realizację programu w minionym roku..

Na podstawie informacji przedstawionych przez GUS i uzyskanych bezpośrednio od autorów badań spoza tego Urzędu, Rada Statystyki pozytywnie oceniła realizację badań statystycznych statystyki publicznej zawartych w programach na rok: 2012, 2013, 2014, 2015 i 2016.

8. Tematyka posiedzeń plenarnych

Podstawowym warunkiem prawidłowej realizacji prac nad projektami programów badań statystycznych było dokonywanie przez Radę Statystyki przeglądów kolejnych dziedzin statystyki publicznej. Oceniając stan aktualny badań w danym obszarze, wskazywano na niedostatki oraz na możliwości podwyższenia jakości badań jak zakresu badawczego. Równocześnie Rada monitorowała najistotniejsze problemy dla statystyki, jak: organizacja i planowanie badań statystycznych, powiązanie badań statystyki publicznej z prawodawstwem Unii Europejskiej, metodologia badań, podział statystyczny kraju według NUTS, organizacja i tematyka spisów powszechnych, nowelizacja ustawy o statystyce publicznej, wykorzystanie administracyjnych źródeł danych w statystyce oraz zagadnienia statystyki terenowej. Ponadto Rada poruszyła szereg zagadnień pośrednio związanych ze statystyką, istotnych dla jej funkcjonowania.

Przegląd dziedzin badawczych

- Statystyka usług biznesowych – stan i zamierzenia (*luty 2013 r.*)
- Statystyka ubóstwa oraz wykluczenia społecznego (*lipiec 2013 r.*)
- Nowa koncepcja realizacji statystycznych badań rolniczych w Głównym Urzędzie Statystycznym (*wrzesień 2013 r.*)
- Statystyczne funkcje banków centralnych na przykładzie Narodowego Banku Polskiego – stan i perspektywy (*październik 2013 r.*)
- Problemy ujęcia działalności parabanków w statystyce publicznej (*październik 2013 r.*)

- Wyznania religijne w statystyce publicznej – 24 lata współpracy GUS z Instytutem Statystycznym Kościoła Katolickiego (*grudzień 2013 r.*)
- Badanie statystyczne ubezpieczenia się gospodarstw domowych (*kwiecień 2014 r.*)
- Badania koniunktury gospodarczej i konsumenckiej w Polsce i w krajach UE (*lipiec 2014 r.*)
- Rozwój statystycznych badań wolontariatu i innych form pracy niezarobkowej w perspektywie międzynarodowej i krajowej (*lipiec 2014 r.*)
- Zintegrowane badania statystyczne w dziedzinie turystyki (*wrzesień 2014 r.*)
- Rachunek satelitarny turystyki (*wrzesień 2014 r.*)
- Statystyka transgraniczna i euroregionalna (*wrzesień 2014 r.*)
- Statystyka rynku pracy (*listopad 2014 r.*)
- Jakość życia w badaniach i analizach GUS w kontekście raportu Komisji Stiglitz'a i uzgodnień międzynarodowych (*luty 2015 r.*)
- Badania statystyczne mikroprzedsiębiorstw, w tym rzemiosła (*marzec 2015 r.*)
- Badania innowacyjności GUS (Eurostat) i ich rola w międzynarodowych rankingach innowacyjności (*październik 2015 r.*)
- Badania statystyczne stanu zdrowia i ochrony zdrowia oraz europejski konsumencki indeks zdrowia (*grudzień 2015 r.*)
- Przedsiębiorstwa niefinansowe w Polsce (*maj 2016 r.*)
- Gospodarka morska i żegluga śródlądowa w statystyce publicznej (*październik 2016 r.*)
- Stan i perspektywy rozwoju statystyki rolnictwa (*grudzień 2016 r.*)
- Trzeci sektor w badaniach statystyki publicznej (*marzec 2017 r.*)

Organizacji i planowanie badań statystycznych

- II Kongres Demograficzny – wnioski dla statystyki publicznej (*kwiecień 2013 r.*)
- Założenia integracji sprawozdawczości statystycznej – alternatywa dla formularzy (*maj 2013 r.*)
- Zbiory masowe (Big Data) w statystyce publicznej (*styczeń 2014 r.*)
- System monitorowania sytuacji osób starszych w Polsce (*listopad 2016 r.*)
- Wnioski wynikające z nowelizacji ustawy o statystyce publicznej pod kątem konstruowania programów badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2018 i lata następne (*listopad 2015 r.*)
- Informacja o pracach dotyczących nowej organizacji opracowania projektu programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2018 (pbssp 2018) wynikającej z nowelizacji ustawy o statystyce publicznej (*wrzesień 2016 r.*)

- Opinia Rady Legislacyjnej dot. kwestii przetwarzania danych osobowych określanych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2013 (*wrzesień 2012 r.*)
- Doskonalenie wizerunku statystyki publicznej (*kwiecień 2015 r.*)
- Rozpatrzenie wniosku Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wyodrębnienia w programie badań statystycznych statystyki publicznej działu „Rodzina” (*styczeń 2016 r.*)
- Koncepcja integracji europejskiej statystyki społecznej (*kwiecień 2017 r.*)

Powiązania badań statystyki publicznej z prawodawstwem Unii Europejskiej

- Projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskiej statystyki w dziedzinie demografii (*lipiec 2012 r.*)
- Kierunki nowelizacji rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 223/2009 w sprawie statystyki europejskiej wg projektu zmian Komisji Europejskiej z dnia 17 kwietnia 2012 r. (*wrzesień 2012 r.*)
- Europejskie Rachunki Ekonomiczne Środowiska (ERES) – (*październik 2012*)
- Ocena spójności rocznego programu badań statystycznych statystyki publicznej na 2013 r. z Europejskim Programem Statystycznym 2013-2017 według założeń rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady – (*listopad 2012 r.*)
- Statystyka patentowa w kontekście proponowanych przez Unię Europejską nowych regulacji w sprawie patentu europejskiego – (*styczeń 2013 r.*)
- Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej – ESA2010. Główne zmiany, wdrożenie, program transmisji (*listopada 2013 r.*)
- ESA2010 – skutki dla PKB w Polsce i w innych krajach UE (*grudzień 2014 r.*)
- Koncepcja Europejskiego Systemu Statystycznego (*styczeń 2015 r.*)
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE zmieniające rozporządzenie (WE) nr 223/2009 w sprawie europejskiego systemu statystycznego – (*marzec 2015 r.*)
- Modernizacja europejskiej statystyki gospodarczej i jej wdrożenie w polskiej statystyce publicznej (*listopad 2015 r.*)

Metodologia badań

- Informacja o zmianach w latach 2006–2012 systemu wag stosowanych w obliczaniu CPI (ogółem i dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów)- (*kwiecień 2013 r.*)
- Wstępny projekt metodyki szacowania kosztów badań statystyki publicznej (*lipiec 2014 r.*)

- Wytyczne do kalkulacji kosztów badań statystyki publicznej *(wrzesień 2014 r.)*
- Metoda szacowania długookresowych strumieni migracyjnych *(wrzesień 2015 r.)*
- Model monitorowania sytuacji osób młodych na rynku pracy *(maj 2015 r.)*
- Szara i czarna strefa w ujęciu rachunków narodowych w Polsce i krajach UE oraz według badań prof. Schneidera *(maj 2015 r.)*

Statystyczny podział według NUTS

- Stan i potrzeby zmian w podziale statystycznym Polski według NUTS (w związku z wpływającym terminem przedłożenia ewentualnych zmian w tym zakresie do Eurostatu) *(listopad 2012 r.)*
- Zmiany w podziale terytorialnym do celów statystycznym w Polsce według NUTS – przyjęcie opinii Rady *(grudzień 2012 r.)*
- Zmiany w podziale statystycznym dla Warszawy i województwa mazowieckiego (NUTS 2016) - *(luty 2017 r.)*

Problematyka spisów powszechnych

- Ogólnokrajowy Raport z wyników NSP 2011 *(lipiec 2012 r.)*
- Metodologia i zakres informacyjny spisu ludności i mieszkań 2021 oraz źródła danych *(lipiec 2016 r.)*

Nowelizacja ustawy o statystyce publicznej

- Projekt założeń nowelizacji ustawy o statystyce publicznej *(grudzień 2012 r.)*
- Opinia Rady Statystyki projektu nowelizacji ustawy *(kwiecień 2013 r.)*
- Projekt nowelizacji ustawy o statystyce publicznej *(listopad i grudzień 2013 r.)*
- Projekt nowelizacji ustawy o statystyce publicznej – przyjęcie opinii Rady Statystyki *(styczeń 2014 r.)*
- Projekt nowelizacji ustawy o statystyce publicznej *(marzec 2014 r.)*
- Przyjęcie opinii Rady Statystyki dotyczącej uchwały Rady z dnia 20 stycznia 2014 r. w sprawie projektu nowelizacji ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej *(maj 2014 r.)*
- Informacja o toku prac w Sejmie nad nowelizacją ustawy o statystyce publicznej *(luty 2015 r.)*
- Informacja o zakończeniu prac nad nowelizacją ustawy o statystyce publicznej oraz omówienie najistotniejszych zmian jakie zostały wprowadzone do ustawy *(lipiec 2015 r.)*

Administracyjne źródła danych

- Perspektywy pełnego wykorzystania administracyjnych źródeł danych w statystyce publicznej w okresie do 2017 r. *(kwiecień 2013 r.)*
- Centralne Repozytorium Informacji Publicznej – nowe podejście do danych publicznych *(kwiecień 2014 r.)*
- Doświadczenia Ośrodka Administracyjnych Źródeł Danych w przetwarzaniu pozyskiwanych na potrzeby statystyki danych z rejestrów urzędowych i systemów informacyjnych administracji publicznej *(październik 2016 r.)*

Statystyka terenowa

- Potrzeby statystyczne jednostek samorządu terytorialnego wynikające z ustawowych obowiązków opracowywania lokalnych i regionalnych programów (polityk) - *(wrzesień 2012 r.)*
- Lokalne Indeksy Rozwoju Społecznego – LHDI *(styczeń 2013)*
- Badanie „doing business” w ujęciu wojewódzkim według metodologii Banku Światowego *(marzec 2014 r.)*
- Wyniki badania „doing business” przeprowadzonego w 18 miastach w Polsce przez Bank Światowy wspólnie z Ministerstwem Infrastruktury i Rozwoju oraz Bankiem Gospodarstwa Krajowego *(wrzesień 2015 r.)*
- Organizacja i działalność urzędów statystycznych na przykładzie Urzędu Statystycznego w Warszawie. Działalność Ośrodka Statystyki Przedsiębiorstw Niefinansowych *(maj 2016 r.)*

Inne tematy

- System informacji geograficznej (GIS) a portal geostatystyczny GUS *(marzec 2013 r.)*
- STRATEG – system wskaźników kluczowych dla monitorowania i programowania polityki rozwoju *(maj 2013 r.)*
- Statystyczna biblioteka cyfrowa w Centralnej Bibliotece Statystycznej *(luty 2014 r.)*
- Funkcjonowanie SIMIK i możliwości jego wykorzystania w statystyce publicznej w nowej perspektywie finansowej 2014-2020 *(marzec 2014 r.)*
- Prezentacja nowego portalu internetowego GUS *(kwiecień 2014 r.)*
- Wyniki badania satysfakcji użytkowników korzystających z informacji statystyki publicznej w 2013 r. *(maj 2014 r.)*
- Prognoza ludności na lata 2014-2050 *(październik 2014 r.)*
- Informacja o realizacji projektu Systemu Informacyjnego Statystyki Publicznej oraz prezentacja informatorium, czytelnicy i serwerowni Głównego Urzędu Statystycznego *(lipiec 2015 r.)*

- Informacja dotycząca podwyżek w resorcie statystyki publicznej planowanych na rok 2016 (*październik 2015 r.*)
- Wyniki badań statystycznych związków zawodowych i organizacji pracodawców (*styczeń 2016 r.*)
- Dokonania Centralnej Biblioteki Statystycznej i kierunki rozwoju (*luty 2016 r.*)
- Funkcjonowanie systemu STRATEG (*we współpracy z Ministerstwem Rozwoju*) (*marzec 2016 r.*)
- Cele i wskaźniki zrównoważonego rozwoju – Agenda 2030. Zadania statystyki publicznej (*kwiecień 2016 r.*)
- Wpływ polityki spójności na kształt głównych wskaźników makroekonomicznych - raport Wrocławskiej Agencji Rozwoju Regionalnego opracowany pod kierunkiem prof. Janusza Zaleskiego (*wrzesień 2016 r.*)
- „Diagnoza społeczna” a statystyka publiczna (*styczeń 2017 r.*)
- Społeczeństwo informacyjne w statystyce publicznej – stan i perspektywy rozwoju (*luty 2017 r.*)
- Agenda 2030 – monitoring realizacji celów zrównoważonego rozwoju oraz wdrażanie w Polsce (*maj 2017 r.*)

9. Wykaz ważniejszych inicjatyw i wniosków zgłoszonych podczas posiedzeń plenarnych Rady

W trakcie omawiania poszczególnych dziedzin statystyki jak i przeglądu istotnych dla niej problemów, członkowie Rady podjęli szereg inicjatyw, przyjęli i przekazali do realizacji wiele uwag, wniosków i sugestii. Do najważniejszych z nich należały:

Listopad i grudzień 2012 r.

Rada Statystyki dyskutowała nad potrzebami zmian w Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS), w związku z upływającym terminem przedłożenia propozycji ewentualnych zmian w tym zakresie do Eurostatu. Zaopiniowała pozytywnie proponowane zmiany w klasyfikacji na poziomie NUTS 3. W związku z wątpliwościami dotyczącymi korekty w zakresie NUTS 2, Rada poparła wystąpienie **Przewodniczącego Rady prof. dr Franciszka Kubiczka** do Pani **Minister Rozwoju Regionalnego Elżbiety Bieńkowskiej**, **Prezesa GUS prof. dr hab. Janusza Witkowskiego** i **Marszałka Województwa Mazowieckiego Adama**

Struzika, o zajęcie stanowiska w sprawie ewentualnych zmian w Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych na poziomie NUTS 2.

Kwiecień 2013 r.

Na wniosek **wiceprzewodniczącego Rady Statystyki Jana Guza**, Rada zapoznała się z informacją GUS o zmianach w latach 2006–2012 systemu wag stosowanych w obliczaniu CPI (potocznie: inflacja), ogółem i dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów.

Maj 2013 r.

Zgodnie z wnioskiem **Przewodniczącego prof. dra Franciszka Kubiczka** Rada Statystyki poparła przedstawione przez GUS kierunki prac związane z koncepcją integracji formularzy statystycznych, podkreślając, że jej realizacja stanowić będzie postęp w badaniach statystycznych, zarówno w aspekcie techniczno-organizacyjnym, jak i merytorycznym.

Styczeń 2013 r.

Z inicjatywy członka Rady Statystyki **Stanisława Sudaka**, członkowie Rady zapoznali się z raportem dotyczącym wyników pierwszego w Polsce badania wskaźnika Local Human Development Index (LHDI). Projekt zrealizowano na zlecenie Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, jako komponent wskaźnikowy w ramach projektu „Strategiczne zarządzanie rozwojem - poprawa jakości rządzenia w Polsce” finansowanego przez Unię Europejską w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Dane z badania pozwalają ocenić poziom rozwoju społecznego dla powiatów, tworząc szczegółową mapę rozwoju społecznego Polski. Badanie to, przeprowadzone przez United Nations Development Programme (UNDP), jest zarazem pierwszym takim badaniem wykonanym w Europie. Temat przedstawili: **Kamil Wyszkowski** - Dyrektor Biura Projektowego Programu ONZ do Spraw Rozwoju oraz **Piotr Arak** - koordynator projektu. Rada podkreśliła duże znaczenie LHDI dla oceny rozwoju społeczno-gospodarczego na poziomie lokalnym. Wskazując na poruszaną w raportach światowych problematykę nierówności społecznej zasugerowała uwzględnienie jej również w badaniach LHDI. Ponadto proponowała obliczanie średniego wskaźnika dla całego kraju, jako punktu odniesienia dla wskaźników lokalnych. Rada rekomendowała

powtórzenie tego badania i Przewodniczący Rady wystąpił w tej sprawie do wystąpił o do Pana **Jerzego Kwiecińskiego**, sekretarza stanu w Ministerstwie Rozwoju.

Wrzesień 2013 r.

Rada Statystyki powołała w swoim składzie **Zespół do spraw analizy kosztów badań statystycznych**. Zgodnie z propozycją Przewodniczącego Rady w skład Zespołu weszli: **Sławomir Dudek** (przewodniczący), **Maria Osowska**, **prof. dr hab. Andrzej Barczak** oraz **Marek Kłoczko**. Zadaniem Zespołu było dokonanie oceny opracowanej przez GUS nowej metodologii szacowania kosztów badań.

Październik 2013 r.

Dr Sławomir Dudek poinformował o ustaleniach Zespołu Rady do spraw analizy kosztów badań, dotyczących prac zespołu mających na celu ocenę metodologii projektowania kosztów programu badań statystycznych oraz odniesienie realizacji tych kosztów do budżetu GUS planowanego w ramach ustawy budżetowej. Zespół przyjął, że po ocenie diagnozy procesu przygotowania kosztów w programie badań statystycznych, podstaw prawnych, metodologii oraz harmonogramu opracowywania kosztów przedstawi nową koncepcję szacowania kosztów badań statystyki publicznej.

Listopad 2013 r.

Po dyskusji dotyczącej zapisu w projekcie nowelizacji ustawy ujmowania kosztów badań statystycznych w programie badań (**Andrzej Porawski, Jan Guz, Tomasz Krzemiński, Sławomir Dudek, Prezes GUS prof. dr hab. Janusz Witkowski**) Rada Statystyki przyjęła propozycję **Przewodniczącego Rady prof. dra Franciszka Kubiczka**, dotyczącą spotkania **Sławomira Dudka** z **Dyrektor Generalną GUS Anna Borowską** w celu przedyskutowania i doprecyzowania zapisu nowelizacji ustawy w tym zakresie.

Zgodnie z wnioskiem **Przewodniczącego Rady Statystyki prof. dra Franciszka Kubiczka**, Rada powołała zespół do opracowania opinii (uchwały) Rady w sprawie nowelizacji ustawy o statystyce publicznej, w składzie: **dr Eugeniusz Śmiłowski**

(przewodniczący), prof. dr hab. Zbigniew Strzelecki, prof. dr hab. Andrzej Barczak.

Grudzień 2013 r.

Przewodniczący Rady Statystyki prof. dr Franciszek Kubiczek zwrócił się do Zespołu Rady do spraw analizy kosztów badań, aby w porozumieniu z GUS do 12 stycznia 2014 r. przygotował kompromisowy zapis w nowelizacji ustawy dotyczący koncepcji szacowania kosztów badań statystycznych.

Luty 2014 r.

Podczas rozpatrywania tematu poświęconego Centralnej Bibliotece Statystycznej **Przewodniczący Rady Statystyki prof. dr Franciszek Kubiczek**, podkreślił istotny zakres zmian zachodzących w udostępnianiu zasobów CBS w wyniku coraz bardziej zaawansowanego procesu digitalizacji zbiorów. Pozytywnie ocenił przebieg modernizacji Centralnej Biblioteki Statystycznej (od ostatniego posiedzenia Rady dotyczącego CBS) oraz podkreślił osobistą zasługę w tym **dyrektor Bożeny Łazowskiej**. Rada Statystyki poparła starania Centralnej Biblioteki Statystycznej w pozyskaniu większych środków finansowych na jej cyfryzację.

Lipiec 2014 r.

Rada Statystyki zaakceptowała przedstawioną przez GUS wstępną koncepcję szacowania kosztów badań statystyki publicznej i pozytywnie oceniła prowadzone w tym zakresie prace.

Grudzień 2014 r.

Przewodniczący Rady Statystyki prof. dr Franciszek Kubiczek, podsumowując temat dotyczący *Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA2010)* oraz o jego wdrażania, wysoko ocenił prace prowadzone w tym zakresie w GUS. Zwrócił się z prośbą o rozważenie możliwości opracowania przez GUS podręcznika opisującego metodykę szacunku PKB według nowych zasad ESA2010.

Wrzesień 2015 r.

Rada zapoznała się z wynikami badania „doing business” przeprowadzonego przez Bank Światowy wspólnie z Ministerstwem Infrastruktury i Rozwoju oraz Bankiem Gospodarstwa Krajowego. Polska jest z nielicznych krajem, który podjął to badanie, obejmujące 18 miast polskich (ogólnoświatowe dotyczyło tylko stolic). Rada oceniła badanie jako rzetelne zaznaczając, że prowadzenie go systematycznie może mieć pozytywny wpływ na prace władz wojewódzkich, powiatowych oraz samorządowych.

Styczeń 2016 r.

Rada pozytywnie rozpatrzyła wniosek Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dotyczący wyodrębnienia w programie badań statystycznych statystyki publicznej działu tematycznego „Rodzina”.

Wrzesień 2016 r.

Stanisław Sudak był wnioskodawcą prezentacji tematu *Wpływ polityki spójności na kształt głównych wskaźników makroekonomicznych - raport Wrocławskiej Agencji Rozwoju Regionalnego* opracowany pod kierunkiem prof. Janusza Zaleskiego, we współpracy z Ministerstwem Rozwoju. Rada zapoznała się z wynikami badania dotyczącego wpływu polityki spójności na główne wskaźniki ekonomiczne oraz zasugerowała wprowadzenie do badań w omawianym zakresie określonych kwestii.

Październik 2016 r.

Podsumowując prezentację: *Doświadczenia Ośrodka Administracyjnych Źródeł Danych w przetwarzaniu pozyskiwanych na potrzeby statystyki danych z rejestrów urzędowych i systemów informacyjnych administracji publicznej*, **Przewodniczący Rady Statystyki** wnioskował o przyjęcie przez GUS do roku 2020 80% poziomu wykorzystania danych administracyjnych przez statystykę publiczną.

Rada zasugerowała rozważenie rozszerzenia tytułu i zakresu „*Rocznika Gospodarki Morskiej*” o tematykę „*Gospodarki Śródlądowej*”.

Maj 2017 r.

Rada posumowała temat dotyczący Agendy ONZ 2030, który podjęła jeszcze przed podjęciem uchwały w tej sprawie przez ONZ, w kwietniu 2016 r. Rada utrzymywała w międzyczasie kontakt z Panem **Kamilem Wyszkowskim**, przedstawicielem ONZ, który wspólnie z GUS i Ministerstwem Rozwoju przedstawili cele i wskaźniki zrównoważonego rozwoju Agendy 2030 i przygotowanie Polski do ich realizacji. Rada oceniła, że polska statystyka jest dobrze przygotowana do przedstawienia raportu w tej sprawie na forum ONZ.

10. Uchwały, opinie, pisma Rady Statystyki

Poza corocznymi uchwałami dotyczącymi projektów rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie programów badań statystycznych statystyki publicznej na kolejne lata oraz ich zmian, opiniami w sprawie projektów wydatków budżetowych i oceny realizacji programów badań, Rada Statystyki przyjmowała uchwały, opinie i stanowiska dotyczące spraw mających istotne znaczenie dla rozwoju statystyki publicznej.

Były to:

Styczeń 2014 r.

Rada przyjęła uchwałę w sprawie nowelizacji Ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej. Podzieliła opinię Głównego Urzędu Statystycznego o konieczności nowelizacji Ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej i określiła cele tej nowelizacji.

Maj 2014 r.

W uchwale z dnia 19 maja 2014 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej przyjęła, iż uchwała styczniowa w sprawie nowelizacji ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej nadal pozostaje aktualna, także w odniesieniu do projektu nowelizacji ustawy o statystyce publicznej w wersji z dnia 18 kwietnia 2014 r., uwzględniającej ustalenia: z przeprowadzonej konferencji uzgodnieniowej w dniu 21 lutego 2014 r. z wszystkimi zainteresowanymi resortami i centralnymi organami administracji rządowej oraz z zakończonych konsultacji z zainteresowanymi podmiotami, stowarzyszeniami i fundacjami. Rada Statystyki pozytywnie ocenia rozwiązania zawarte w projekcie z dnia 18 kwietnia 2014 r.

Wrzesień 2014 r.

Uchwałą z dnia 22 września 2014 r. w sprawie opinii dotyczącej wytycznych do kalkulacji kosztów badań statystycznych i innych prac realizowanych przez jednostki służb statystyki publicznej Rada Statystyki pozytywnie zaopiniowała te „Wytyczne” przygotowane przez Główny Urząd Statystyczny. Projekt uchwały przygotował zespół Rady do spraw kosztów badań statystycznych pod przewodnictwem **dra Sławomira Dudka**. Opiniując pozytywnie nową koncepcję kalkulacji kosztów Rada podkreśliła, że

będzie ona m.in. sprzyjać zwiększeniu przejrzystości i efektywności wydatkowania środków publicznych oraz wspomagać proces zarządzania finansami publicznymi w jednostkach służb statystyki publicznej

Listopad 2015 r.

Rada Statystyki przyjęła informację o pracach wynikających z nowelizacji ustawy o statystyce publicznej w odniesieniu do nowej organizacji i trybu konstruowania programów badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2018 i lata następne. Pozytywnie oceniła stan tych prac i przyjęte kierunki rozwiązań.

Podsumowując temat dotyczący modernizacji europejskiej statystyki gospodarczej i jej wdrożenia w polskiej statystyce publicznej, Rada zaakceptowała przyjęty przez GUS kierunek prac oraz sposób podejścia do nich.

Grudzień 2015 r.

Rada pozytywnie oceniła propozycję przygotowania rachunku satelitarnego zdrowia wskazując, że jego zawartość pozwoli na poszerzenie możliwości prowadzenia szeregu analiz. Negatywnie oceniła tempo prac w badaniu długości trwania życia w zdrowiu, o którym wspomniano na kilku posiedzeniach plenarnych.

Czerwiec 2016 r.

Podsumowując temat dotyczący badania przedsiębiorstw niefinansowych, Rada wskazała, że warto, mimo określonych trudności realizacyjnych, rozważyć w przyszłości podejście w statystyce publicznej do wymienionych przez członków Rady zagadnień takich jak: firmy rodzinne, spółdzielczość i innowacyjność w mikroprzedsiębiorstwach, wykorzystanie *Big Data* czy ujmowanie szarej strefy.

Lipiec 2016 r.

Rada Statystyki pozytywnie oceniła przebieg prac przygotowawczych do spisu ludności i mieszkań 2021, w tym koncepcję utworzenia i wykorzystania Statystycznej Bazy Spisowej.

11. Udział członków Rady w pracach poza stałymi posiedzeniami plenarnymi

Przewodniczący Rady prof. dr Franciszek Kubiczek uczestniczył każdorazowo w obradach Stałego Komitetu Rady Ministrów i Rady Ministrów dotyczących projektów rozporządzeń w sprawie programów badań statystycznych statystyki publicznej i zmian do tych dokumentów.

Wiceprzewodniczący Rady Statystyki Jan Guz uczestniczył w posiedzeniu Senackiej Komisji Ustawodawczej w dniu 1 sierpnia 2012 r. w sprawie zmiany ustawy – *Kodeks postępowania karnego w zakresie tajemnicy statystycznej* oraz w spotkaniu

przedstawicieli Głównego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, Ministra Zdrowia i GUS w sprawie badania resortowego Ministra Zdrowia dotyczącego zachorowań na nowotwory.

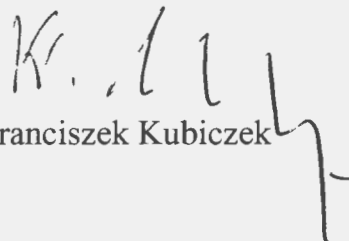
Członkowie Rady uczestniczyli corocznie w posiedzeniach *Komisji Programowej GUS i Konferencji uzgodnieniowych* dotyczących ostatecznych zapisów w programach badań statystycznych statystyki publicznej oraz w spotkaniach roboczych dotyczących wypracowywania uzgodnionych zapisów programowych.

* * *

Podczas ostatniego w V kadencji posiedzenia plenarnego w dniu 12 czerwca 2017 r. Rada Statystyki przyjęła powyższe sprawozdanie.

Opracowali
w Sekretariacie Rady Statystyki:
Antoni Żurawicz i Elżbieta Sudnicka

Przewodniczący

Prof. dr Franciszek Kubiczek

Czerwiec 2017 r.